

«Իրավաբանական Լրատուն» պարբերական է, որը նպաստում է արդի իրավական մշակույթի ձևավորմանը

2006թ. սեպտեմբեր, թիվ 4

Արդարությանը պետության կարևորագույն հենարանն է:

Թ. ՄՈՐ

Հայաստանի Հանրապետությունում գործում է նոր՝ Դատական դեպարտամենտի ինստիտուտը: Մինչև վերջերս դատական համակարգը չուներ իր ֆինանսատնտեսական գործառնությունները կարգավորող կենտրոնացված համալիր մասնագիտական կառույց: Եվ այս առումով Դատական դեպարտամենտի գլխավոր խնդիրն է ստեղծել անհրաժեշտ բոլոր պայմանները դատարաններին վերապահված լիազորությունների ու գործառնությունների իրականացումն ապահովելու նպատակով: Մպատվում է, որ առաջիկայում ընդունվելիք Դատական օրենսգիրքն էլ ավելի կամրապնդի այս կառույցի լիազորությունները, որոնց թվում կարևորագույններից մեկը դատական դպրոցն է՝ դատավորների ու դատարանների աշխատակազմերի վերապատրաստման և նոր նշանակվելիք դատավորների ուսուցման իր գործառնություններով: Ակնկալվում է, որ դատական դպրոցը կկրթի և կպատրաստի մասնագիտական բարձր զիտելիքների ու բարոյական բարձր նկարագրի տեր դատավորների նոր սերունդ, որոնց պահանջը ներկայումս ունի հայրենական արդարադատության համակարգը:

ԼՐԱՅՈՍ

ՀԱՐՑԱԶՐՈՒՅՑ

ՀՀ-ում ստեղծվել է Դատական դեպարտամենտ, որի գործունեությունը կարգավորվում է «Դատական ծառայության մասին» ՀՀ օրենքով: Իրավաբանական լրատուն հարցազրույց է անցկացրել ՀՀ Դատական դեպարտամենտի ղեկավար Էդգար Սեդրակյանի հետ: Հարցազրույցը՝ էջ 4-5-ում:

ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

2006թ.-ի սեպտեմբերի 27-ին տեղի ունեցավ ՀՀ մարդու իրավունքների պաշտպանին առընթեր փորձագիտական խորհրդի անդրանիկ նիստը, որի կազմում ընդգրկված են 21 փորձագետներ: Փորձագիտական խորհուրդը ունի երեք ենթախորհուրդ: Մանրամասները՝ էջ 3-ում:

ԴԱՏԱՐԱՆՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆ

2006թ.-ի սեպտեմբերի 26-ին բացվեց Երևանի Կենտրոն և Նորք-Մարաշ համայնքների առաջին ատյանի դատարանի շենքը: Այն դատախարակական բարեփոխումների վարկային ծրագրի շրջանակներում կառուցված 10-րդ շենքն է և համապատասխանում է դատարանների անվտանգության ու նախագծման միջազգային չափանիշներին: Վերոնշյալ ծրագրի շրջանակներում շինարարական աշխատանքների իրականացման համար հատկացվել է 702 609,37 դոլար: Չեռք է բերվել դահլիճների կահավորանք, գրասենյակային կահույք, մուտքերի հսկման համակարգ և այլն: Շենքն ունի հինգ հարկ. առաջին և երկրորդ հարկերի մի մասը հասարակական սպասարկման գոտին է, իսկ մյուս մասերը և երրորդ հարկն ամբողջությամբ ծառայողական են: Առաջին հարկում են տեղակայված նաև ամբաստանյալների ժամանակավոր պահման խցերը, որոնք կառուցված են անվտանգության պահանջներին համապատասխան:

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

2006թ.-ի սեպտեմբերի 22-ին Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանն ընդունել է Ռ-Գ գլխավոր դատախազ Յուրի Չայկային: Քննարկվել են երկու երկրների դատախազական համակարգերում ընթացող բարեփոխումները, խոսվել է երկկողմ համագործակցությունը զարգացնելու անհրաժեշտության մասին: Ռոբերտ Քոչարյանն ասել է, որ ոստիկանության և հատուկ ծառայությունների հայ-ռուսական համագործակցության հաջող փորձը հուշում է, որ դատախազության համակարգում ևս կարելի է արդյունավետ գործակցություն ծավալել: Յուրի Չայկան ասել է, որ Հայաստան կատարած այցի ընթացքում ձեռք են բերվել գործընկերությունն ակտիվացնելու կարևոր պայմանավորվածություններ, նախանշվել են համագործակցության կոնկրետ ուղղություններ:

ՊԱՏՎԱՎՈՐ ԿՈՇՈՒՄՆԵՐ

Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի սեպտեմբերի 13-ի հրամանագրերով ՀՀ անկախության հռչակման 15-րդ տարեդարձի կապակցությամբ պատվավոր կոչումներ և մեդալներ է շնորհվել արդարադատության համակարգի մի խումբ ներկայացուցիչների: Օրինականության և իրավակարգի պահպանման գործում ունեցած նշանակալի ծառայությունների համար ՀՀ վաստակավոր իրավաբանի պատվավոր կոչումներ են շնորհվել ՀՀ Սահմանադրական դատարանի անդամ Ջինավոր Ղուկասյանին, ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի քրեական և զինվորական գործերով պալատի դատավոր Գավիթ Ավետիսյանին, ՀՀ Մյունխի մարզի առաջին ատյանի դատարանի նախագահ Միշա Ասատրյանին, ՀՀ գլխավոր դատախազի տեղակալ Գևորգ Դանիելյանին, ՀՀ գլխավոր դատախազության քննչական վարչության պետ Անդրանիկ Միրզոյանին: Միսիթար Գոշի մեդալով պարգևատրվել են ՀՀ տնտեսական դատարանի դատավոր Ելենա Սողոմոնյանը, Երևան քաղաքի Աջափնյակ և Գավթաշեն համայնքների դատախազության ավագ քննիչ Գևորգյանը:

ՓԱՍՏԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆԸ ՆԿԻՐՎԱԾ ԻՐԱՎԱԲԱՆ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԻ ԸՆԹԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱՄԵՆԱՄՅԱ ՓԻՏԱԺՈՂՈՎ

Ուսանողական տարիների երազանքներիցս մեկն է եղել Հայաստանում իրավաբան ուսանողների համար հիմնել փաստաբանությանը նվիրված ամենամյա մասնագիտական գիտաժողով-մրցույթ: Կարելի է ասել, որ ներկայումս այն իրականություն է դարձել, և 2006թ.-ին գիտաժողովը կազմակերպվում է արդեն երրորդ տարին անընդմեջ: Գիտաժողովի նպատակն է փաստաբանության բնագավառում բարձրացնել իրավաբան ուսանողների գիտելիքների մակարդակը, ինչպես նաև նպաստել ՀՀ-ում փաստաբանական ինստիտուտի դերի բարձրացմանն ու կայացմանը: Գիտաժողովը հնարավորություն է ընձեռում քննադատական երկխոսություններ անցկացնել փաստաբանության ինստիտուտի ներկա վիճակի և հրատապ հարցերի շուրջ: Գիտաժողովը բաղկացած է 2 փուլից՝ գրավոր և բանավոր: Գիտաժողովի գրավոր փուլում առավելագույն միավորներ հավաքած մինչև 10 լավագույն զեկույցների հեղինակները, գիտաժողովի պաշտոնական կանոնների համաձայն, կազմակերպիչների կողմից իրավունք են ստանում որպես զեկուցողներ մասնակցել գիտաժողովի եզրափակիչ՝ բանավոր փուլին: Գիտաժողովի գրավոր և բանավոր փուլերը գնահատելու համար, որպես գիտաժողովի փորձագետ դատավորներ, մեր կողմից հրավիրվում են ճանաչված փաստաբաններ, իրավաբաններ և դատավորներ: Գիտաժողովի հաղթողները կազմակերպիչների և հովանավորների կողմից արժանանում են արժեքավոր մրցանակների: Հույս ունեն, որ գիտաժողովի բովոլ անցած իրավաբան ուսանողները մոտ ապագայում իրենց ուրույն տեղը կբթադեցնեն ՀՀ փաստաբանական համակարգում և ձեռնամուխ կլինեն այդ համակարգի իրական բարեփոխումների իրականացմանը:

ԿԱՐԵՆ ԶԱԴՈՅԱՆ

«Փաստաբանություն. ներկա վիճակը և զարգացման հեռանկարները ՀՀ-ում» ամենամյա գիտաժողովի հիմնադիր, փաստաբան

ԱՈԱՋԻՆ ՓԻՏԱԺՈՂՈՎԻ ԱՄՓՈՓ ԱՐՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

«Փաստաբանություն. ներկա վիճակը և զարգացման հեռանկարները ՀՀ-ում» թեմայով իրավաբան ուսանողների հանրապետական առաջին գիտաժողովը կայացավ 2004թ.-ին: Գիտաժողովին մասնակցելու հայտեր ներկայացրած 48 իրավաբան ուսանողներից սահմանված ժամկետներում իրենց զեկույցները ներկայացրեցին 17-ը: Գիտաժողովի գրավոր փուլում առավելագույն միավորներ հավաքած 10 լավագույն զեկույցների հեղինակները, գիտաժողովի պաշտոնական կանոնների համաձայն, կազմակերպիչների կողմից իրավունք ստացան որպես զեկուցողներ մասնակցել գիտաժողովի եզրափակիչ՝ բանավոր փուլին: Գիտաժողովի հաղթող ճանաչվեց և «Լավագույն հռետոր» մրցանակին արժանացավ ԵՊՀ իրավաբանական ֆակուլտետի 3-րդ կուրսի ուսանող Լյուդվիգ Դավթյանը: Գիտաժողովի «Լավագույն գրավոր զեկույց» մրցանակին արժանացավ ԵՊՀ իրավաբանական ֆակուլտետի 3-րդ կուրսի ուսանողուհի Մարինա Սիմոնյանը, իսկ հատուկ մրցանակակիր դարձավ ՀՀ Պետական կառավարման ակադեմիայի մագիստրատուրայի 1-ին կուրսի ուսանողուհի Սոնա Հարությունյանը:

ԵՐԿՐՈՐԴ ՓԻՏԱԺՈՂՈՎԻ ԱՄՓՈՓ ԱՐՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

«Փաստաբանություն. ներկա վիճակը և զարգացման հեռանկարները ՀՀ-ում» թեմայով իրավաբան ուսանողների հանրապետական երկրորդ գիտաժողովը կայացավ 2005թ.-ին: Գիտաժողովին մասնակցելու հայտեր ներկայացրած 43 իրավաբան ուսանողներից սահմանված ժամկետներում իրենց զեկույցները ներկայացրեցին 22-ը: Գիտաժողովի գրավոր փուլում առավելագույն միավորներ հավաքած 7 լավագույն զեկույցների հեղինակները, գիտաժողովի պաշտոնական կանոնների համաձայն, կազմակերպիչների կողմից իրավունք ստացան որպես զեկուցողներ մասնակցել գիտաժողովի եզրափակիչ՝ բանավոր փուլին: Գիտաժողովի հաղթող ճանաչվեց, «Լավագույն հռետոր» և «Լավագույն գրավոր զեկույց» մրցանակներին արժանացավ ԵՊՀ իրավաբանական ֆակուլտետի 3-րդ կուրսի ուսանողուհի Աննա Վարդապետյանը: Գիտաժողովի 2-րդ մրցանակակիր դարձավ ԵՊՀ իրավաբանական ֆակուլտետի 3-րդ կուրսի ուսանողուհի Լիլիթ Քամայանը, իսկ 3-րդ մրցանակակիր դարձավ ՀՀ Գավառի Պետական Համալսարանի իրավաբանական ֆակուլտետի 3-րդ կուրսի ուսանող Արմեն Գևորգյանը: Գիտաժողովի հատուկ մրցանակը շնորհվեց ԵՊՀ իրավաբանական ֆակուլտետի 3-րդ կուրսի ուսանողուհի Էվելինա Միրզաբեկյանին:

ԻՐԱԶԵԿՈՒՄ

ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԱԶԱՏՈՒԹՅԱՆ ՄՐՑԱՆԱԿԱԿԻՐՆԵՐԸ

«Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոն» հասարակական կազմակերպությունը ԵԱՀԿ-ի երևանյան գրասենյակի և ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության աջակցությամբ շնորհիվ է 2006թ.-ի տեղեկատվության ազատության մրցանակները: Ամենաբաց գերատեսչություն է ճանաչվել ՀՀ Կոտայքի մարզպետարանը: Տեղեկություն ստանալու իրավունքը ամենաակտիվ և լավագույնս կիրառած հասարակական կազմակերպություն է ճանաչվել Հելսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի Վանաձորի գրասենյակը: Տեղեկատվության ազատությանն առնչվող խնդիրները հետևողական լուսաբանած լրագրող է ճանաչվել «Առավոտ» թերթի լրագրող Հռիփսիմեն Ջեբեչյանը: Տեղեկություն ստանալու իրավունքը

ամենաակտիվ կիրառած քաղաքացի է ճանաչվել Արտակ Չելյանյանը: Տեղեկության ազատության տեսանկյունից լավագույն պաշտոնական ինտերնետային էջ է ճանաչվել ՀՀ Գլխավոր դատախազության ինտերնետային էջը: Վերը նշված մրցանակակիրներին տրվել են ոսկե բանալիներ՝ որպես հրապարակայնության խորհրդանիշ: Ոչ ճշգրիտ պատասխան տրամադրած պետական գերատեսչություն է ճանաչվել ՀՀ տրանսպորտի և կապի նախարարությունը: ՀՀ ամենափակ գերատեսչություն է ճանաչվել ԱրմենՏելը, որն ամենավատն է կատարում «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքի պահանջները: Այս երկու «մրցանակակիրներին» տրվել են ժանգոտված կողպեքներ՝ որպես գաղտնիության խորհրդանիշ:

ՍԱՐԴՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆ ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Որպեսզի երկիրը կարողանա ապրել, հարկավոր է, որ իրավունքներն ապրեն:

ՄԻՑԿԵՎԻՉ

2006թ.-ի սեպտեմբերի 27-ին տեղի ունեցավ ՀՀ մարդու իրավունքների պաշտպանին առընթեր փորձագիտական խորհրդի անդրանիկ նիստը, որի կազմում ընդգրկված են 21 փորձագետներ: Փորձագիտական խորհուրդը ունի երեք ենթախորհուրդ՝ քաղաքացիական, սոցիալական, տնտեսական և մշակութային հարցերով, ազգային փոքրամասնությունների, կանանց և երեխաների իրավունքների, բնապահպանության, հասարակական կազմակերպությունների և ՁԼՄ-ների հարցերով, քրեական, քրեադատավարական և զինծառայողների իրավունքների հարցերով ենթախորհուրդ: Փորձագիտական խորհրդի կազմում ՀՀ մարդու իրավունքների պաշտպանի կողմից հրավիրվել են հետևյալ փորձագետները.

- Աիդա Իսկոյան - «Շրջակա միջավայրի իրավական պաշտպանության կենտրոն» ՀԿ
- Աստղիկ Մինասյան - ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն
- Ալեոտիք Իշխանյան - Հայաստանի հելսինկյան կոմիտե Արթուր Գրիգորյան - ՀՀ փաստաբանների պալատ
- Արթուր Դամբարյան - ՀՀ Գլխավոր դատախազության գիտաուսումնական կենտրոն
- Արսեն Մանուկյան - ՀՀ-ում Ֆրանսիական համալսարանի մնադրամ

- Բորիս Նավասարդյան - Երևանի մամուլի ակումբ
- Գրիգոր Բաղիրյան - ՀՀ արդարադատության խորհուրդ
- Գևորգ Կոստանյան - ՀՀ արդարադատության նախարարություն
- Կարեն Չաղոյան - Հայաստանի երիտասարդ իրավաբանների ասոցիացիա
- Կարինե Դանիելյան - Հանուն կայուն զարգացման ասոցիացիա
- Հայկ Ալունյան - ՀՀ փաստաբանների պալատ
- Հասան Թամոյան - Եզդիների համայնքի ղեկավար
- Հրայր Թովմասյան - Գերմանիայի Տեխնիկական Համագործակցության Ընկերություն
- Մարատ Ատովյան - «Վորլդ Վիժն Հայաստան» ՀԿ
- Ռիմա Վարժապետյան - Հրեաների համայնքի ղեկավար
- Սեդրակ Սեդրակյան - ՀՀ պաշտպանության նախարարություն
- Վահե Գրիգորյան - ՀՀ փաստաբանների պալատ
- Վարդան Պողոսյան - «Ժողովրդավարություն» ՀԿ
- Վիգեն Բոչարյան - ԵՊՀ իրավաբանական ֆակուլտետ
- Տիգրան Հարությունյան - «Նոյան Տապան» լրատվական

ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
20.02.2006-31.08.2006

2006թ.-ի վերը նշված ժամանակահատվածի ընթացքում Մարդու իրավունքների պաշտպանը քաղաքացիներից ստացել է 1794 դիմում, որից 854-ը՝ գրավոր: Գրավոր դիմումներից դրական լուծում է ստացել 121-ը: Վիճակագրական տվյալները փաստում են, որ ստացված բողոքներից շուրջ 34 տոկոսից ավելին ընդունվել է քննարկման: Ստացված 854 գրավոր բողոքներն, ըստ պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, ունեցել են հետևյալ պատկերը.

1. Դատարաններ՝	106
2. Երևանի քաղաքապետարան՝	95
3. Ոստիկանություն՝	71
4. Արդարադատության նախարարություն՝	61

5. Երևանի քաղապետարաններ՝	60
6. Դատախազություն՝	55
7. Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն՝	38
8. Պաշտպանության նախարարություն՝	31
9. Մարզպետարաններ՝	30
10. Անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտե՝	23
11. Այլ՝	284

Վերը նշված վիճակագրական տվյալները վկայում են, որ ստացված բողոքների շարքում գերակշռում են դատարանների, ոստիկանության, արդարադատության նախարարության և դատախազության դեմ տրված բողոքները:

ԴԱՏԱԿԱՆ ԴԵՊԱՐՏԱՄԵՆՏԻ ՎԻՍՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՌՈՒՅԹԸ ԴԱՏԱՐԱՆՆԵՐԻ ԲՆԱԿԱՆՈՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՆՈՎՈՒՄՆ Է

«ՀՀ-ում ներկայումս ընթանում է դատախիզական բարեփոխումների երկրորդ փուլը, դատական համակարգում կատարվել են կառուցակարգային փոփոխություններ, ձևավորվել է նոր ինստիտուտ՝ դատական դասարտամենտը: Պարոն Մեղրակյան, որոնք են դատական ղեկարտամենտի հիմնական խնդիրները և գործառույթները, խնդրում են հակիրճ ներկայացնել նաև դատական ղեկարտամենտի կառուցվածքը:»

Դատական ղեկարտամենտի հիմնական խնդիրները և գործառույթները կարգավորված են «Դատական ծառայության մասին» ՀՀ օրենքով: Հիմնական գործառույթը դատարանների բնականոն գործունեության ապահովումն է: Այսինքն ղեկարտամենտը, իրականացնելով իր բոլոր գործառույթները կապված արդարադատության բնականոն գործունեություն իրականացնելու հետ, արդարադատություն իրականացնող մարմին չէ: Գործունեության հիմնական ուղղությունները դատական համակարգի ֆինանսաբյուջետային քաղաքականության, բյուջետային հայտի ձևավորման հետ կապված խնդիրներն են, դատական համակարգի ֆինանսական տարվա պլանավորումը, ֆինանսական միջոցների ծախսումը և դրանց վերահսկողությունը: Վերահսկողությունը իրականացվում է գլխավոր աուդիտորի միջոցով, որը գլխավորում է ղեկարտամենտում որպես առանձնացված ստորաբաժանում հանդիսացող խումբը: Ունենք ֆինանսաբյուջետային վարչություն, որը պլանավորում է դատական համակարգի բյուջետային հայտը: Ունենք արտաքին կապերի և արարողակարգի ծառայություն, որի հիմնական գործառույթը ղեկարտամենտի արտաքին, միջազգային կապերն են, միջազգային համագործակցության հետ կապված խնդիրների վերահսկումն և դրանց լուծումը: Հաջորդը ղեկարտամենտի կենտրոնական արխիվն է, որտեղ կենտրոնացված են դատարանների՝ արխիվացման ենթակա արխիվային գործերը: Մյուս կառուցվածքային ստորաբաժանումը տնտեսական և շահագործման վարչությունն է, որի հիմնական նպատակը դատական համակարգի շենք-շինությունների կապիտալ վերանորոգումն ու շահագործման հետ կապված խնդիրների լուծումն է, որը շատ ակտուալ է և սրան կարելի է առանձին անդրադառնալ: Մյուս կարևոր գործառույթը մամուլի և հասարակության հետ կապերի ստեղծումն է, քանի որ մինչ այսօր դատական համակարգում այս հարաբերությունները համակարգված չեն եղել: Այս ծառայության խնդիրը այդ կապերի համակարգումն ու դատական պրոցեսների լուսաբանումն է: Մյուս կարևորագույն օղակը ղեկարտամենտի ընդհանուր բաժինն է, որի հիմնական խնդիրը դատական գրասենյակների միասնական պրակտիկան ձևավորելն է և միասնական գրասենյակային գործավարության ապահովումը: Որպես առանձնացված ստորաբաժանումներ հանդես են գալիս բոլոր դատարանների աշխատակազմերը՝ առանձին վերցված: Դրանք ևս կենտրոնացված կարգով կառավարվում են կենտրոնական մարմինների կողմից: Մյուսը արդարադատության խորհրդի փոքրիկ աշխատակազմն է, որը իրականացնում է արդարադատության խորհրդին վերապահված լիազորությունների կազմակերպումը: Եվ մեկ այլ ստորաբաժանում՝ դատական դպրոց, որտեղ տեղի են ունենում դատական ծառայողների և դատավորների վերապատրաստման դասընթացներ: Հետագայում այս դպրոցը պետք է ընդունելություն կատարի դատավորների պիտանելիության ցուցակում համապատասխան անձանց ընդգրկելու նպատակով:

«Կարելի է արդյոք ասել, որ դատական ղեկարտամենտի ձևավորումով դատավորների համար ստեղծվում են բոլոր նպաստավոր պայմանները ՀՀ-ում արդարադատությունը ավելի արդյունավետ իրականացնելու համար:»

հիմնական խնդիրը դատական համակարգին, մասնավորապես դատավորներին, արդարադատություն իրականացնելիս խոչընդոտներից առավելագույնս զերծ պահելն է՝ կազմակերպական առումով:

«Արդարադատության խորհրդի աշխատակազմի ներառումը դատական ղեկարտամենտի կազմում արդյո՞ք նշանակում է, որ ի վերջո արդարադատության խորհուրդը կսկսի ավելի արդյունավետ աշխատել՝ կապված դատավորների կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու և, ինչու չէ, նաև դատավորի լիազորությունները վաղաժամկետ դադարեցնելու վերաբերյալ հարցերում, քանի որ ենթադրվում է, որ արդարադատության խորհրդի աշխատակազմը ավելի լրջորեն կուսումնասիրի դատավորների վերաբերյալ քաղաքացիների, փաստաբանների և հասարակական կազմակերպությունների ներկայացված բողոքները, և դրանք պրոֆեսիոնալ հիմնավորվածությամբ կներկայացնի արդարադատության խորհրդի քննարկմանը:»

Ներկայացնելիս Դատական ղեկարտամենտի կառուցվածքը՝ ես բաց թողեցի երկու կարևոր գործառույթներ: Դրանք դատական պրակտիկայի և դատական վիճակագրության ամփոփման վարչության գործառույթներն էին: Այս վարչությունը ամբողջովին զբաղվում է դատական համակարգում դատական պրակտիկայի ուսումնասիրմամբ: Ինչպես գիտեք՝ սահմանադրական փոփոխություններից հետո ՀՀ Վճռաբեկ դատարանին, մասնա-

ՊԱՏԱԿՎՈՐ ԿՈՉՈՒՄ

ՄԵՆ ՊԱՏԱԿՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ Է ԸՆ ԿԱՏԱԿՎՈՐ ԻՐԱՎԱԲԱՆԻ ՊԱՏԱԿՎՈՐ ԿՈՉՈՒՄ ԿՐԵԼԸ

ՀՀ Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի՝ սեպտեմբերի 13-ի հրամանագրով Հայաստանի Հանրապետության անկախության հռչակման 15-րդ տարեդարձի կապակցությամբ օրինականության և իրավակարգի ամրապնդման գործում ունեցած ավանդի համար Հայաստանի Հանրապետության վաստակավոր իրավաբանի պատվավոր կոչում է շնորհվել ՀՀ Սահմանադրական դատարանի անդամ Ջինավոր Գրիգորի Ղուկասյանին: Ջինավոր Ղուկասյանը իր աշխատանքային գործունեության ընթացքում 1966-1970թ.թ աշխատել է Եղեգնաձորի շրջանի դատախազության քննիչ, 1970-1978թ.թ՝ Մարտունու և Կալինինոյի շրջանների դատախազ, 1982-1985թ.թ՝ Երևանի Շահումյանի շրջանի ժողդատարանի նախագահ, 1985-2003թ.թ՝ ՀՀ Գերագույն դատարանի (Վճռաբեկ դատարանի) անդամ, իսկ 2003թ. հունիսի 11-ից՝ ՀՀ Սահմանադրական դատարանի անդամ: 1999թ. հունիսի 21-ին ՀՀ Նախագահի հրամանագրով նրան շնորհվել է «Որակավորման բարձրագույն դասի դատավոր»-ի կոչում: Ջինավոր Ղուկասյանը մի շարք մասնագիտական հոլովածների և գրքերի հեղինակ է: Նա բավականաչափ ժամանակ է հատկացնում նոր սերնդի իրավաբանների կրթման գործին՝ իր փորձը փոխանցելով նրանց: Իրավաբանական լրատուն շնորհավորում է Ջինավոր Ղուկասյանին՝ ՀՀ վաստակավոր իրավաբանի պատվավոր կոչման առիթով, և մաղթում է բեղմնավոր մասնագիտական գործունեություն:

վորապես ՀՀ Դատական դեպարտամենտին վերապահվեց դատական պրակտիկայի ամփոփման այս առաքելությունը: Բացի սրանից՝ գործում է նաև ՀՀ դատարանների նախագահների խորհուրդը, և այս խորհրդի աշխատանքները անմիջապես կազմակերպվում են Դատական դեպարտամենտի կողմից: Դատավորներին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու հարցը անմիջականորեն առնչվում է նաև դատարանների նախագահների խորհրդի գործունեության հետ: Վերջինս ունի 5 հանձնաժողովներ, որոնք բացառապես կազմված են դատարանների նախագահներից: Դա բյուջետային հանձնաժողովն է, դատական դեպարտամենտի հարցերով հանձնաժողովը, ուսումնական հանձնաժողովը, դատական պրակտիկայի ու վիճակագրության ուսումնասիրման հանձնաժողովը և էթիկայի հարցերով հանձնաժողովը: Մինչև ՀՀ արդարադատության խորհուրդ հասնելը՝ բոլոր դիմումները, որ ներկայացվում են Դատական դեպարտամենտ, համապատասխան ուսումնասիրություն են անցնում հանձնաժողովներում, որի եզրակացությունից հետո ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի նախագահը, որը միաժամանակ ղեկավարում է ՀՀ արդարադատության և ՀՀ դատարանների նախագահների խորհուրդները, իր լիազորություններից ելնելով, հարցը կարող է մտցնել ՀՀ արդարադատության խորհուրդ՝ համապատասխան քննության: Այս պարագայում, այո, բացառիկ է ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի նախագահի՝ որպես ՀՀ արդարադատության խորհրդի և ՀՀ դատարանների նախագահների խորհրդի ղեկավարի դերը:

-Այս հարցից բխող մյուս հարցը, արդյո՞ք դատական դպրոցի ստեղծումը ենթադրում է, որ դատական կորպուսը կարիք ունի պրոֆեսիոնալ և բարոյական բարձր հատկանիշների տեր դատավորների, ու որքանո՞վ դատական դպրոցը ի վիճակի կլինի լուծել այդ խնդիրը:

-Խնդիրը բնորոշ է բոլոր զարգացող երկրներին, քանի որ, եթե երկրում տեղի են ունենում օրենսդրական փոփոխություններ, այստեղ դատավորներին նույն օրենսդրական փոփոխությունների շրջանակներում վերապատրաստելու խնդիր է առաջանում: Քանի որ, երբ դատավորը անընդհատ դատավարությունների մեջ է,

անհրաժեշտություն է առաջանում, որպեսզի նատարեկան որոշակի ժամաքանակով վերապատրաստման դասընթացներ անցնի: Այս դասընթացների հիմնական նպատակն է դատավորներին հասանելի դարձնել օրենսդրական փոփոխությունները, Հայաստանում նախադեպի ինստիտուտի կիրառումը և միջազգային ու Եվրոդատարանի կողմից նախադեպի իրավունք ունեցող դատական որոշումները: Այս առումով դպրոցը յուրօրինակ առաքելություն ունի՝ իրականացնելու այդ գործառնությունները:

-Ձեզ, որպես դատական դեպարտամենտի ղեկավարի, այսօր բավարարո՞ւմ է դատարանների աշխատակազմերի իրավաբան մասնագետների պրոֆեսիոնալ մակարդակը, և այս առումով առաջիկայում ի՞նչ եք պատրաստում ձեռնարկել:

-Սկսած սույն թվականի հոկտեմբերի 6-ից՝ դատական դպրոցը կենտրոնացված կարգով իրականացնելու է դատական ծառայողների վերապատրաստման դասընթացներ: Վերապատրաստում անցած դատական ծառայողները անցնելու են հարցազրույց, և համապատասխան հանձնաժողովը որոշում է կայացնելու տվյալ դատական ծառայողի՝ պաշտոնին համապատասխանության հարցի վերաբերյալ: Հանձնաժողովը պետք է պարզի արդյո՞ք տվյալ դատական ծառայողը համապատասխանում է, համապատասխանում է մասամբ, թե՞ չի համապատասխանում զբաղեցրած պաշտոնին: Եվ այս ամենը պետք է պարզվի համապատասխան գնահատման չափորոշիչների միջոցով, որոնք մշակվել են դատական դեպարտամենտի կողմից: Չեմ կարող ասել, թե այսօր լավագույն կադրերն են աշխատում դատական համակարգում, սակայն կան առանձին լավագույն կադրեր, որոնց վրա կարելի է հենվել և որոնց միջոցով կարելի է դատական ծառայողների վերապատրաստման պրոցեսը տրամաբանական ավարտին հասցնել: Իսկ կադրային խնդիրը իր հոսունության մեջ շարժվող խնդիր է, քանի որ կադրերը գալիս են, ավելի են մասնագիտանում դատական ծառայության մեջ, ձգտում են ավելի բարձր պաշտոնի, ինչու չէ՝ նաև դատավոր դառնալու:

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ ԴԵՐԸ ՍԱՐԴՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾՈՒՄ

Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությունը որպես գերագույն արժեք է ճանաչում մարդուն, նրա արժանապատվությունը, հիմնական իրավունքները և ազատությունները: Պետությունը սահմանափակված է մարդու և քաղաքացու հիմնական իրավունքներով և ազատություններով՝ որպես անմիջականորեն գործող իրավունք: Սա նշանակում է, որ բոլոր պետական մարմինների առաջնային խնդիրը պետք է լինի մարդու իրավունքների ապահովումը, երաշխավորումը և պաշտպանությունը: Սահմանադրական դատարանի՝ ինչպես պետական այլ մարմինների դերն ու նշանակությունը իրավական պետությունում, պայմանավորված է նրա գործառույթներով, մասնավորապես, մարդու իրավունքների պաշտպանության, օրինականության և իրավակարգի ապահովման ու պահպանման գործում ունեցած նրա լիազորություններով:

2005թ.-ի նոյեմբերի 27-ի սահմանադրական փոփոխությունները ՀՀ Սահմանադրության մեջ ներմուծեցին մի շարք դրույթներ, որոնք նոր երաշխիքներ են ստեղծում մարդու իրավունքների պաշտպանության համար և ավելի են համապատասխանում միջազգային և զարգացած երկրների սահմանադրական պրակտիկային: Այդ նորմերից է նաև ՀՀ Սահմանադրության 101 հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետը, համաձայն որի, Սահմանադրական դատարան կարող է դիմել յուրաքանչյուր ոք՝ կոնկրետ գործով, երբ առկա է դատարանի վերջնական ակտը, սպառվել են դատական պաշտպանության բոլոր միջոցները և վիճարկվում է այդ ակտով իր նկատմամբ կիրառված օրենքի դրույթի սահմանադրականությունը: Սահմանադրական փոփոխությունները շատ քաղաքացիների կողմից ընդունվեցին մեծ ցնծությամբ հենց այս դրույթի պատճառով, քանի որ «մարդը ստանում էր մի հնարավորություն ևս պաշտպանելու իր խախտված իրավունքը»: Պրակտիկան ցույց է տալիս, որ հասարակության մի ստվար մաս Սահմանադրական դատարանը ընկալում է որպես հերթական ատյան, որը կքննի իր իրավունքների խախտումների վերաբերյալ գործեր, և գրեթե համոզված է, որ հարցը կլուծի հօգուտ իրեն: Այդ մասին են վկայում նաև ՀՀ Սահմանադրական դատարանին ուղղված բազմաթիվ անհատական դիմումները, որոնցում քաղաքացիները դիմում են ոչ թե հակասահմանադրական ճանաչելու օրենքի դրույթը, որը դատարանի կողմից կիրառվել է իրենց նկատմամբ կոնկրետ գործով, այլ դիմում են խնդրանքով անվավեր ճանաչել ընդհանուր իրավասության դատարանի ակտը: Այս հանգամանքը վկայում է ոչ միայն դատական համակարգի նկատմամբ անվստահության մասին, միջազգային ատյաններում գործի երկարատև քննության մտավախության, ինչի արդյունքում հարցը տվյալ անձի համար կկորցնի իր նշանակությունը, այլ և հասարակության իրավագիտակցության մեջ Սահմանադրական դատարանի վերաբերյալ ունեցած թյուր պատկերացման մասին:

Ժողովրդավարական հասարակարգում Սահմանադրական դատարանի դերը պայմանավորված է պետական կառուցակարգում ունեցած նրա տեղով և դիրքով: Որոշ երկրներում Սահմանադրական դատարանը դիտարկվում է իշխանության երեք թևերից դուրս և կոչված է երաշխավորելու իշխանության թևերի հավասարակշռությունը: Մի շարք երկրներում (Գերմանիա, Ռուսաստանի Դաշնություն, Հայաստան և այլն) Սահմանադրական դատարանը համարվում է իշխանության դատական թևի ինստիտուտներից մեկը և Սահմանադրությամբ էլ նրա վերաբերյալ դրույթները գետեղված են դատական իշխանությանը վերաբերող գլխում: Ինչպիսին էլ լինի սահմանադրական արդարադատություն իրականացնող մարմնի փոխհարաբերակցությունը իշխանության թևերի հետ, այնուամենայնիվ, պատմականորեն նրա առաքելությունը Սահմանադրության գերակայության երաշխավորումն է, սահմանադրական արդարադատության իրականացումը, առաջին հերթին՝ մարդու իրավունքների պաշտպանության միջոցով:

Վերոնշյալ սահմանադրական դրույթի համաձայն՝ անհատական դիմումի հիման վրա սահմանադրական արդարադատության օբյեկտ է դառնում դատական ակտը, որով կիրառվել է Սահմանադրությանը հակասող օրենքի

դրույթ, այսինքն՝ Սահմանադրական դատարանը քննում է դատական ակտի սահմանադրականությունը: Այս եղանակով իհարկե պաշտպանվում են մարդու իրավունքներն ու ազատությունները, սակայն ոչ ուղղակիորեն: Մի շարք զարգացած ժողովրդավարական երկրներում Սահմանադրական դատարանի կողմից մարդու իրավունքների անմիջական պաշտպանությունը ամրագրված է Սահմանադրությամբ: Այդպիսի երկրներից են Գերմանիան, Իսպանիան, Շվեյցարիան: Ըստ Գերմանիայի Հիմնական օրենքի՝ Սահմանադրական դատարան կարող է դիմել յուրաքանչյուր ոք, ով գտնում է, որ հանրային իշխանությունը խախտել է Սահմանադրությամբ ամրագրված որոշ իրավունքներից որևէ մեկը (օրինակ՝ դատարանում լսվելու իրավունքը, անձի ազատության իրավունքը, իրավահավասարության իրավունքը): Մարդու իրավունքների առավել արդյունավետ պաշտպանության առումով, կարծում ենք, ուսանելի է զարգացած, սահմանադրական մշակույթ ունեցող երկրների, հատկապես Ֆրանսիայի փորձը: Ֆրանսիայի Սահմանադրական խորհուրդը մի շարք այլ լիազորությունների շարքում օժտված է նաև պարտադիր կարգով օրգանական օրենքների և պաշտպանության պալատների կանոնակարգերի սահմանադրականության հարցը լուծելու իրավասությամբ՝ մինչև դրանց ընդունումը: Մինչև վավերացումը օրենքները ևս կարող են ներկայացվել Սահմանադրական խորհուրդ՝ նախագահի, վարչապետի, Ազգային Ժողովի և Սենատի նախագահների կամ 60 պատգամավորների կամ 60 սենատորների դիմումով: Բնարկվող սահմանադրական դրույթի նախատեսումը, անշուշտ, առաջընթաց, բայց ոչ բավարար քայլ է մարդու իրավունքների պաշտպանության, սահմանադրական արդարադատության կայացման համար: Մարդու իրավունքների ու ազատությունների պաշտպանության, իրավական պետության կայացման ճանապարհին առավել նպատակահարմար է որոշել օրենքների՝ սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը մինչև դրանց ուժի մեջ մտնելը և հասարակական հարաբերություններ կարգավորելը, քան որոշել օրենքների սահմանադրականության հարցը դրանց ուժի մեջ մտնելուց հետո, երբ այլևս կարգավորվել են որոշակի հասարակական հարաբերություններ և, հնարավոր է, խախտվել են իրավունքներ, որոնց վերականգնումը, գուցե, այլևս անհնար է:

ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԴԵՊԱՐՏԱՄԵՆՏՆԵՐԸ

Յուրաքանչյուր տարի աշխարհի տարբեր երկրների հեղինակավոր իրավաբանական ամսագրեր որոշում են իրենց երկրների կամ աշխարհամասի ճանաչված ընկերությունների լավագույն իրավաբանական դեպարտամենտներին: Հայաստանի Հանրապետությունում դեռևս նմանատիպ մրցույթ չի անցկացվում, ուստի 2007թ.-ին Իրավաբանական լրատուն պատրաստվում է ՀՀ-ում նույնպես անցկացնել հանրապետության լավագույն իրավաբանական դեպարտամենտներին որոշելու մրցույթ: Ինչևէ, իրավաբանական լրատուի այս համարում ընթերցողին են ներկայացվում Եվրոպայի, ԱՄՆ-ի և Ռուսաստանի Դաշնության լավագույն իրավաբանական դեպարտամենտները:

ԵՎՐՈՊԱՅԻ ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԴԵՊԱՐՏԱՄԵՆՏՆԵՐԸ

2006թ.-ի հունիսի 28-ին Լոնդոնում տեղի ունեցավ Մեծ Բրիտանիայի «T e L a e» հանրաճանաչ ամսագրի պարզևների հանձնման հանդիսավոր արարողությունը, որին մասնակցեցին շուրջ 1500 իրավաբաններ: Պարգևները տրվեցին վեց անվանակարգերում, այդ թվում՝ «Կորպորատիվ իրավաբաններ» անվանակարգում: Եվրոպայի լավագույն իրավաբանական դեպարտամենտ է ճանաչվել «P » ընկերության իրավաբանական դեպարտամենտը: Երկրորդը այս անվանակարգում «G a e G e» ընկերության իրավաբանական դեպարտամենտն էր, իսկ երրորդը՝ «BASF» ընկերության իրավաբանական դեպարտամենտը:

ԱՄՆ ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԴԵՊԱՐՏԱՄԵՆՏՆԵՐԸ

2006թ.-ի ապրիլին «C a e C e» ամերիկյան ամսագիրը անցկացրեց ԱՄՆ «Ընկերության լավագույն իրավաբանական դեպարտամենտ» մրցույթը: Ընկերությունների իրավաբանական դեպարտամենտների ղեկավարներին, ովքեր ընտրվեցին ԱՄՆ-ի 500 խոշորագույն ընկերությունների ցանկում, ամսագրի կողմից ուղարկվեց հարցաթերթիկ: Հարցաթերթիկը ներառում էր հետևյալ հարցերը. որքա՞ն է ձեր դեպարտամենտի բյուջեն, ո՞րն է դատական գործերի վարման ձեր կազմակերպության ռազմավարությունը, ինչո՞ւմ եք տեսնում ձեր ընկերության հիմնական նվաճումները: Պատասխանները ամփոփվեցին և վերլուծվեցին ամսագրի խմբագրության կողմից, որի արդյունքում քվեարկության միջոցով ընտրվեցին երկրի լավագույն իրավաբանական դեպարտամենտը և երեք մրցանակակիրները:

«Թիմային ոգի» մրցանակին արժանացավ «Ֆորդ» ընկերության իրավաբանական դեպարտամենտը: Մրցույթի գնահատող փորձագետների կարծիքով «Ֆորդ» ընկերության իրավաբանները հաղթեցին մրցույթը՝ թիմում աշխատելու իրենց կարողությամբ, ոչ միայն միմյանց միջև փոխգործակցության կարողությամբ («Ֆորդ» ընկերության իրավաբանական դեպարտամենտում աշխատում են շուրջ 300 աշխատակիցներ՝ ամբողջ աշխարհում), այլ նաև ընկերության մյուս մասնագետների՝ ղեկավարության, Հանրային կապերի կառավարիչների, ճարտարագետների և այլն: Դատավարությունների հարցով «Ֆորդ»-ի իրավաբանների ռազմավարությունն է չվախենալ և չխուսափել դատավարություններից: Յուրաքանչյուր տարի ընկերության

The Lawyer Awards 2006

իրավաբանական դեպարտամենտը մասնակցում է մոտ 70 դատավարությունների և հաղթում է գործերի մոտ 80%-ը: 2005թ.-ին ընկերության իրավաբանական դեպարտամենտի ծախսերը կազմել են ընկերության եկամուտների 0,19%-ը, որը տարեցտարի նվազում է: Մրցույթի մրցանակիրներն են «M c f» (իրավաբանական դեպարտամենտի աշխատակիցների թիվը 328 է), «Be » (իրավաբանական դեպարտամենտի աշխատակիցների թիվը 95 է) և «E.I. d P de Ne a d C a » (իրավաբանական դեպարտամենտի աշխատակիցների թիվը 165 է) ընկերությունների իրավաբանական դեպարտամենտները:

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ ԴԱՇՆՈՒԹՅԱՆ ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԴԵՊԱՐՏԱՄԵՆՏՆԵՐԸ

2006թ.-ի սեպտեմբերի 26-ին Մոսկվայում տեղի ունեցավ Ռուսաստանի դաշնության լավագույն իրավաբանական դեպարտամենտների պարզևատրման հանդիսավոր արարողությունը, որը կազմակերպվել էր «Կորպորատիվ իրավաբան» ամսագրի և «P e & M e e» ընկերության կողմից իրականացված ծրագրի արդյունքներով: «Հեռահաղորդակցություն» անվանակարգում լավագույն իրավաբանական դեպարտամենտ է ճանաչվել «Վիմպել-Զոն» ընկերության իրավաբանական դեպարտամենտը, որի անունից մրցանակը ստացել է դեպարտամենտի տնօրեն Ալեքսանդր Տիտկովը: «Մետալուրգիա» անվանակարգում հաղթել է «Նորիլսկի Նիկել» ընկերության իրավաբանական դեպարտամենտը, «Սպառողական ապրանքներ» անվանակարգում՝ «Վիմ-Բիլ-Դանն Սննդամթերք» ընկերության իրավաբանական դեպարտամենտը, «Զիմիա և նավթային քիմիա» անվանակարգում՝ «Եվրո-Զիմ» ընկերության իրավաբանական դեպարտամենտը, «Ֆինանսական ծառայություններ և ապահովագրություն» անվանակարգում՝ «Ռենեսանս Կապիտալ» ընկերության իրավաբանական դեպարտամենտը, «Նավթ և գազ» անվանակարգում՝ «ՏՆԿ-ՎՈ Սենեջմենթ» ընկերության իրավաբանական դեպարտամենտը:

ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԽՃԱՆԿԱՐ

Կոլումբիայում ամուսնանալ ցանկացողները պարտավոր են հաճախել երեքամսյա դասընթաց, որտեղ դասավանդում են հոգեբանության և ընտանիքի իրավունք: Դասընթացներն ավարտելուց հետո ունկնդիրները քննություն են հանձնում և ստանում դիպլոմ, որի հիման վրա ձևակերպվում է ամուսնության վկայականը:

Հնդկական ցեղերից մեկի մոտ գոյություն ունի օրենք, ըստ որի, անհավատարիմ կնոջը պատժում են հետևյալ կերպ. բանտ են նստեցնում նրա ամուսնուն:

Իռլանդական օրենքով ամեն մի կին համարվում է իր ամուսնու սեփականությունը, ինչպես «ձին կամ կովը»: Դա գրված է ամուսնության վերաբերյալ գործող դատական վճռի մեջ՝ Իռլանդիայի մայրաքաղաք Դուբլինում:

Դատավոր - Եվ ամոթ չէ՞ Ձեզ այդքան հաճախակի ընկնել դատարան: Ամբաստանյալ Ոչ, ինչ եք ասում, ես միշտ էլ կարծել եմ, որ դա ամենահարգարժան հիմնարկներից մեկն է:

Դատական գործը քննվում է արդեն մի քանի ժամ: Ամբաստանյալը անհամբերությամբ հարցնում է փաստաբանին.
- Իսկ ինչքա՞ն է այն դեռ շարունակվելու:
- Ինձ համար՝ ևս մեկ ժամ, իսկ Ձեզ համար՝ երևի երեք տարի:

- Այո՛, պարոնայք դատավորներ, ես յուրացրել եմ այդ ութսուն միլիոն չորս հարյուր վաթսուն հազար դրամը, բայց ես սոված եմ եղել, պարոնայք դատավորներ, սոված:

Դատավորը հարցաքննում է տուժողին:
- Ինչու՞ դուք օգնություն չեք կանչել, երբ կողոպտիչը ձեր ձեռքից հանում էր ոսկյա ժամացույցը:
- Ես վախեցա բացել բերանս. ես չորս ոսկյա ատամներ ունեմ:

Դատավոր Ձեր դրությունը դժվարանում է նրանով, որ դուք ալիքի չունեք: Որևէ մեկը տեսե՞լ է Ձեզ այն ժամանակ, երբ տեղի է ունեցել գողությունը: Ամբաստանյալ Փառք աստծո, պարոն դատավոր, ոչ ոք չի տեսել:

Ոչ գեղեցիկ և կովարար մի կին խորհուրդ է հարցնում փաստաբանից:
- Ուզում եմ բաժանվել ամուսնուցս: Ե՞րբ է ամենահարմար պահը:
- Նրա ծննդյան օրվա նախօրյակին: Դա կլինի ամենալավ նվերը...

Ամուսինները երեք երեխաներ ունեին: Դատարանում ամուսնալուծության ժամանակ վեճ առաջացավ այն հարցում, թե ինչպե՞ս բաժանեն երեխաներին: Ի վերջո կինն ասում է.
- Գնանք տուն: Կվերադառնանք մի տարի հետո, երբ մենք արդեն կունենանք չորրորդ երեխան:

«Ես չեմ ուզում, որ որևէ մեկը խառնվի իմ ընտիր կյանքին»:
(բացատրությունից)

«Ես համոզված եմ, որ թեև նա խմած էր, բայց ինձ ճանաչեց, որովհետև մոտեցավ ինձ և ասաց՝ «Ստոր սրիկա»:
(վկայի ցուցմունքից)

«Խաչատրյանին ուստիկանություն են բերել զբոսայգուց, որտեղ նա խմել է վերարկուի տակ թաքցրած կենդանի աքլորի հետ»:
(վկայի հարցաքննության արձանագրությունից)

«Նվիրատվության պայմանագիրը համարել անվավեր, քանի որ գործարքը կնքելու պահին նվիրողը փոխված է եղել հատակին և չէր կարող սեփական ձեռքով ստորագրել պայմանագիրը»:
(վճռից)

«Ամբաստանյալը, հաշվելով հյուրերին, եզրակացրեց, որ նրանցից մեկն ավելորդ է և, բացելով պատուհանը, նրան առաջարկեց դուրս գալ բակ»:
(դատավճռից)

«Կողմերը գույքի բաժանում կատարելու անհնարինության պատճառով հրաժարվում են հայցային պահանջներից և պարտավորվում են շարունակել համատեղ կյանքը»:
(որոշումից)

ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԼՐԱՏՈՒ

Հեռ.՝ (374 10) 54-01-99
Ֆաքս՝ (374 10) 58-02-99
Էլ.փոստ՝ ega e e e @a a.a

Լրատվական գործունեություն իրականացնող՝

«Հայաստանի երիտասարդ իրավաբանների ասոցիացիա» ՀԿ

Հասցե՝ ք. Երևան,
Նալբանդյան 7, բն. 2

Պետական գրանցման վկայականի համարը՝
03Ա 057970, տրված՝ 27.12.2002 թ.

Թողարկման պատասխանատու և խմբագիր՝
Նարինե Կարապետյան

«ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԼՐԱՏՈՒՆ» ՏԱՐԱԾԿՈՒՄ Է ԱՆՎՃԱՐ

Տպաքանակը՝ 500 օրինակ
Ծավալը՝ 1 տպ. մամուլ
Ստորագրված է տպագրության
30.09.2006թ.

Տպագրվում է 2006թ. հունիսից